

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

เรื่อง ลายผ้าปักชาวลัวะ หรือ ละว้า (Lua)

รายละเอียด

ลัวะ หรือ ละว้า (Lua) เป็นชนชาติดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ตามบริเวณลุ่มแม่น้ำสาละวินและแม่น้ำโขง มีอยู่กระจัดกระจายในตอนใต้ของจีน พม่า ลาว และตอนเหนือของไทย เชื่อว่าเป็นชนชาติที่เป็นเจ้าของดินแดนลุ่มแม่น้ำปิงก่อนที่ชนชาติไทยจะเข้ามาครอบครองในเวลาต่อมาจากข้อมูลในปี 2545 ลัวะอาศัยอยู่ใน 8 จังหวัด คือ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน สุพรรณบุรี อุทัยธานี เลย ลำปาง และกำแพงเพชร ชาวลัวะส่วนใหญ่ในปัจจุบันได้ผสมกลมกลืนกับชาวไทยจนยากที่จะสามารถแบ่งได้ชัดเจน ที่ยังเหลืออยู่ที่พอจะสังเกตได้เฉพาะในเขตจังหวัดเชียงใหม่และแม่ฮ่องสอน

ชาวลัวะ

มีขนบธรรมเนียมเครื่องแต่งกายต่างกับชาวเหนือ ผู้ชายนุ่งผ้าพื้นโจงกระเบนหรือโสร่ง ผู้หญิงสวมเสื้อสีดำผ่าอกแขนยาว ปักเป็นแผ่นใหญ่ที่หน้าอกตามแถวกระดูก และแถวรังคัมรอบคอ ปักที่ชายแขนเสื้อตรงข้อมือทั้งสองข้างและที่ได้ตะโพกรอบเอวด้วยด้ายเส้นไหมเงินคล้ายเสื้อขุนนางไทยโบราณ ผ้าขึ้นติดผ้าขาวสลับดำเล็ก ๆ ตอนกลางเป็นริ้วลายชายขึ้นติดผ้าสีดำ กว้างประมาณ 1 ศอก เสื้อของผู้ชายอย่างเดียวกันกับผู้หญิง แต่ไม่ปักดอกที่คอเสื้อและชายเสื้อเครื่องแต่งกายดังกล่าวนี้ปัจจุบันไม่ใช้กันแล้ว หันมานิยมเสื้อเชิ้ตแขนยาว ผ่าอกกลาง การเก้งจิงนธรรมดา แต่ผู้ชายที่นุ่งผ้าโจงกระเบนยังมีอยู่บ้าง

เอกลักษณ์ของผ้าปักชาวลัวะ

ลายผ้าปักชาวลัวะ มีเอกลักษณ์และศิลปะการสร้างลวดลายบนผืนผ้าของเผ่าลัวะ มีลักษณะเด่น คือ ทอแน่นและหนา เหมาะสำหรับการนุ่งในพื้นที่ที่มีอากาศหนาวเย็น นอกจากนี้ยังสามารถช่วยป้องกันอันตรายจากของมีคมได้ นอกจากนี้ยังมีการทอด้วยลวดลายตกแต่งสวยงาม มีการปักเข้ามาผสมผสานเมื่อมีการตัดเป็นเสื้อ ผ้าทอผู้ชาย มักจะใช้สีแดงเป็นหลัก ส่วนผู้หญิงมักจะใช้สีดำ แดง เหลืองเป็นหลัก แต่ปัจจุบันมีการใช้สีเคมีมากขึ้น ทำให้มีการใช้สีอื่น ๆ เข้ามาแทรกด้วย จึงมีสีสันที่สดใสร่วมสมัยมากขึ้น

คำสำคัญ : ลายผ้าปักชาวลัวะ ละว้า

ที่มา : ศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาจังหวัดกำแพงเพชร

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2025-05-20

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=2290&code_db=61007&code_type=05